

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
La șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Noua ofensivă

Biserica ortodoxă română a pornit o mare ofensivă împotriva noastră. A cătea? Greu de spus, așa la repezeală. De peste un deceniu le repetă periodic, cu regularitatea manevrelor de război. Tocmai din acest motiv, ele și-au pierdut farmecul și interesul.

Nici cea de-acum nu prezintă, din punct de vedere strategic, importanță deosebită. Același obiectiv, același plan, aceleași arme, aceiași ofițeri bătuși. Merită totuși să-i publicăm buletinul la loc în frunte. Este cea mai mare, cea mai pregătită, cea mai sistematică din câte am susținut până acum. Tocmai de aceea, ea pune în lumină deosebit de vie întreaga strategie pravoslavnică și vorbează pentru istorie încă odată, cu evidență inapelabilă, adevăruri pe cari de-acum nimeni nu mai putea trage la îndoială.

Planul întregii mișcări a fost conceput în amosul „congres național bisericesc” pe care statul major al ortodoxiei l-a ținut în toamna trecută. De atunci s'a lucrat cu zor și cu sistem. Mai târziu s'au aprins în zarea trecutului rugurile mumentelor lui Bukov-Lupaș. În lumina lor sinistră palimile ortodoxiei, ca și averile și privilegiile uniaților, capătă proporții de basme. Reflecțiile moderne aruncă văpaie asupra nouilor lucrări pe cari Papa dela Roma le-a adăos trușiei și bogățiilor sale în neamul românesc, sub guvernul Maniu: privilegiu de drept și pământuri mense; batalioane de funcționari mari și mici, (ni-se înștălesc și mulți ortodocși de treabă!) rânduiți pe categorii, regiuni, județe și comune (măturătorii din Brașov nu lipsesc!) și uriașe depozite de bombe acătuite din cifrele bugetului cultelor.

Și când totul a fost gata, Patriarhul a dat semnalul prin cunoscuta scrisoare. Congresul preoților ortodocși a început asaltul, care se continuă prin sinoadele regionale și eparhiale. A fost mobilitată și întreaga presă anti-guvernamentală.

Sfârșitul îl așteptăm. Și până atunci câteva constatări, de-o evidență inatacabilă. Mai întâi: de bună credință nu va mai putea spune că noi purtăm vina războirilor confesionale, cari fac rău neamului. Lupta o poartă deschis și pe lângă biserica dominantă. — Mobilul acestei porcării este ura. Chiar după cel mai ortodox calcul, minoritarii sunt mai avantajați în buget decât noi, totuși noi suntem ținta atacurilor. — Biserica ortodoxă nu tinde a se ridica și a-și valorifica drepturile prin propria vrednie, ci a-și afirma dominanța prin distrugerea altora: este deci negativă. — Pusă în mișcare de politicieni, împotriva guvernului, biserica ortodoxă a rămas o abia nefastei puteri a politicianismului.

Urmările? Se vor vedea. Noi nu avem dreptul să ne lăsăm striviți și nu vom rămâne înfrânți. Ne doare un singur lucru: neamul nostru are mai multe necazuri, decât să-i mai lipsească această luptă între frați și biserica altă meniro, extrem de ardentă în zilele noastre, decât să-și irosească puterile în certe atât de puțin creștinești.

Sub steagul Domnului

Grandiosul congres al Agrului la Sighet — Țara voevozilor în jurul arhieriei noastre — Cuvântul președintelui și o revistă a serbărilor.

de Dr. VALERIU POP
președintele Agrului

Congresul anual al oricărei asociații înseamnă o piatră de hotar, un popas destinat a face un examen de conștiință: ce este, ce a realizat și ce gânduri are pentru viitor. Dacă acest examen de conștiință este obligator pentru toate asociațiile, îndoit se impune aceasta îndatorire pentru AGRU.

AGRU a luat ființă la 23 Noembrie 1929, din însuflețirea și dragostea pentru biserică a delegaților mireni din întreaga provincie metropolitană, cu binecuvântarea tuturor arhieriei bisericești române unite. A luat ființă la Blaj, aceasta mică Romă a românismului, mică în întindere și în bogății materiale, mare însă în comori sufletești și naționale. AGRU nu este altceva — să o spunem cu mândrie și franchetă — decât *Acțiunea Catolică*, așa după cum s'a cristalizat din experiențele făcute în ultimele decenii în apus și Preafericitul Părinte a statornicit în 1923.

Suntem acțiune catolică sub întreitul aspect: sufleteș, social și național. O acțiune de ordin sufleteș, pentru că râvnim la adâncirea și intensificarea vieții sufletești a noastră, a tuturor membrilor și prin pilda noastră și a vieții sufletești a altora. O acțiune de ordin social, pentru că vrem creșterea tineretului de ambele sexe în spirit religios, creștinesc, vrem întronarea moralei, etice, a carității creștinești și a iubirii de aproapele în sbuciumata societate umană de după război. În sfârșit suntem o *acțiune națională*, pentru că vrem să punem la temelie viața individuală, familială și națională cea mai solidă și singur indestructibilă cărămidă: credința dată nouă de Mântuitorul, în scopul regenerării scumpei noastre patrii și a mult oropsitului nostru neam.

Ce ne-a reușit să realizăm în primele 11 luni ale scurtei noastre existențe, veți vedea din raportul general, o fidelă icoană a strădaniilor și înfăptuirilor comitetului central.

Drumul străbătut ne dă o adâncă și legitimă satisfacție sufletească, deoarece s'a proiectat o dâră de lumină puternică peste prăpăstioasele câmpii ale prezentului și viitorului și la adăpostul acestei lumini călăuzitoare am netezit calea importantelor realizări viitoare. Am lipsi însă dela datoria noastră de a mărturisi adevărul, dacă am cuteza să afirmăm că s'a făcut totul, că nimic nu mai rămâne de făcut. Dimpotrivă accentuăm că este *mult, foarte mult* de făcut în viitor. Acțiunea noastră, AGRU, trebuie să câștige, să ia proporții la suprafață și în adâncime. Organizațiile noastre trebuie să sporească, numărul membrilor trebuie să crească, iar aceste organizații trebuie să se umple de

viață, de viață intensivă, manifestată zi de zi clipă de clipă. — Avem părinteasca și arhieriasca binecuvântare și îndemnul continuu al Înălților arhieriei ai sfintei noastre biserici române unite cu Roma, avem zeloasă și prețioasă colaborare a multor distinși clerici și mireni. Nu vom putea desăvârși însă opera noastră mare fără concursul neprecupețit al mirenilor și al întregului cler, în special al preoțimii delasate. Toți mireni, oricât de suspuși sau oricât de umili, bătrâni și tineri, bogați și săraci trebuie să se pătrundă de ideea măreață la a cărei realizare îi chiemăm. Apelăm cu căldură la întregul concurs al venerabilei noastre preoțimii și nu ne îndoim că această preoțime — cu crucea în fruntea tuturor acțiunilor istorice și actuale, nemăsurate ale AGRU-lui, rosturi sufletești și naționale, iar înțelegându-le va ști să lese preocupările mărunte la o parte și să-și consacre timpul rămas liber după îndeplinirea îndatoririlor păstoririi propriu zise *acestei asociații și scopurilor ei mărețe*.

Îndeplinirea acestei datorii îi va fi cu atât mai ușoară acestei preoțimii conștiente, cu cât AGRU, ca și biserica română unită din care face organic parte, — contrar oricăror încercări de mistificare — *nu face politică de partid, nu sprijină și nu se identifică cu nici un partid politic, ci lucrează sincer și desinteresat în ogorul Domnului și al neamului*.

La muncă deci, ogorul ne așteaptă, toate plugurile să între în brazdă și rodul *muncii însuflețite și coordonate va fi, trebuie să fie, peste așteptare*.

* * *

După un an

Cald și ferm, încrezător în biruință și stăpânit de grija răspunderii, cuvântul președintelui arată rosturile întâiului congres al Agrului. Piatră de hotar, întâia, în drumul pe care merge, examen de conștiință pentru cei din brazdă, scrutarea zărilor și verificarea direcțiilor pentru ziua de mâine.

A fost mai mult decât atât. Prilej unic de înălțare sufletească, izbucnire neasemuită a strălucirilor spirituale învăluite de ceața vremurilor dușmane, temeie tare pentru încrederea în biruința finală a luptelor Domnului pe plaiurile noastre. Acei cari au văzut, cu ochi înțelegători, zilele de 24—26 Octomvrie 1930 la Sighet, nu le vor uita, iar pentru cei cari nu le-au văzut cade-se a le încresta, în cuvinte scurte, pe răbojul istoriei.

Pregătirile. In vremurile noastre agitate și tulburate, năbușite de povara traiului și încruntate de durerile atâtor crize și nemulțumiri, un congres mare, senin, ridicat peste clocotul vieții, părea cu neputință. Cine are vreme și cine mai poate sacrifica bani și osteneală pentru o simplă manifestație spirituală, când necazul zilei stoarce până la istovire energia tuturor? Și să plănuiești o astfel de adunare tocmai la colțul cel mai depărtat al țării, în zile întârziate de toamnă cu ploaie, era într'adevăr o îndrăzneală.

Conducătorii aveau, deci, toate motivele să aștepte cu îngrijorată nerăbdare marile zile. Senini și siguri de reușită au fost, în schimb, dintru început fruntașii noștri din Sighet. Ei cunoșteau bine puterea credinței ce stăpânește munții și văile lui Dragoș Vodă, știau răsunetul pe care l-a avut în mijlocul boerilor Maramureșului chemarea Agrului, și erau siguri de izbânda străduințelor pe cari răvna lor nu le-a precupețit o singură clipă. Comitetul nostru din Sighet, în frunte cu *Dr. Florentin Mihaly*, a știut înfrăși în marea muncă a pregătirilor tot ce are orașul mai de seamă: autoritățile, bunăvoința și sprijinul cărora trebuie remarcate deosebit, corpurile didactice, reuniunea de femei, preoțimea, fără să uite, bineînțeles, propaganda prin presa locală și coborrea la sate.

În felul acesta, în 23 Octombrie seara, când a sosit întâiul grup al comitetului central, totul era aranjat și îngrijit: incartiruire, masă, sale de ședințe, porți triumfale, marele altar din mijlocul pieței, până și automobile la gară purtând inscripția: AGRU. Mai mult: se spunea, cu aproximație, verificată mai apoi, chiar și numărul participanților la marea festivitate de Duminecă.

Ziua I. Vineri, 24 Octombrie, este în întregime a comitetului central, care trebuie să ia ultimele măsuri de amănunt pentru desfășurarea congresului. După o sfântă Liturghie, în biserica parohială. — pe care dărnicia credincioșilor și răvna reuniunii de femei a ținut să o gătească, cu eforturi extraordinare, în pictură splendidă, operă a prof. pictor localnic *Bilțiu* — membrii comitetului, în consfătuiri cari au ținut până seara târziu, au fixat definitiv mersul lucrărilor următoare, au dat ultimele

precizări rapoartelor generale și au debătut, în deosebi, temeinic și în mijlocul unui interes crescând, problema de extremă importanță pentru asociațiune: *chestiunea înființării secțiilor*, a celei religioase mai întâi și, în legătură cu ea, coordonarea ori încadrarea în Agru a diferitelor societăți religioase existente în biserica noastră. Plecând dela raportul științific, documentat, al p. canonic *Dr. N. Brinzeu*, a formulat rezoluțiunile pe cari congresul de mâine le va aproba în întregime.

Între ședințe, în amurg, un impresionant *inserat*, la care vorbește, cu logică strânsă și bogăție de pilde, prof. *Dr. L. Tăutu* despre marea comoară pe care o reprezintă credința.

Ședințele congresului

Tot în biserică, precum era firesc, încep și lucrările congresului propriu zis, Sâmbătă, în 25 Octombrie. Un sobor impunător de preoți, în toată podoaba multicoloră a odăjdiilor orientale, închină Domnului *jertfa de dimineața* în biserica mult prea mică pentru credincioșii adunați. Entusiast și mișcător grăiește adunării p. *Dr. Titus Malain*, vicarul Rodnei, despre imensul preț al sufletului, pe care păcatul și în special cel mai rău dintre ele: lepădarea de credință, îl pierde pentru toată veșnicia.

Este aproape de amiază când poate începe, în sala festivă a prefecturii, *întâia ședință* a congresului, pe care o deschide, în mijlocul unei mulțimi atente și selecte, venită din depărtări considerabile și întregită cu toată lamura intelectualității locale, cuvântul bărbătesc și demn al președintelui, publicat în fruntea acestor șire.

Abia se potolesc aplausele insufletește provocate de accentul cald al vorbelor de deschidere, ele se aprind din nou prin graiul prefectului *Dr. G. Iuga*. Înțelegător al marilor puteri morale, singurele temelii pe cari se poate clădi viața statelor și lina cărora nepricinuit stricăciunea zilelor de azi, D-sa arată rolul statului în susținerea acestor forțe invizibile, ca și datoria fiecărui cetățean în lupta creatoare de caractere. Agru fiind un puternic focar al acestor puteri susținătoare de neam și țară, ca prefect, creștin, român și ca unit salută

mărețul congres adunat pe plaiurile Maramureșului.

»Astra« și »Casina Română« își spune bucuria ce le-o face adunarea Agrului prin cuvântul răspicat și limpede a dlui *Dr. Ilea*. Rămăși în urma altora în drumul spre lumină, colaborarea tuturor e necesară pentru a câștiga în grabă pierderile trecutului. Agru este bun tovarăș în această muncă românească. Înainte, deci, spre binele neamului.

Purtătoarea de cuvânt a femeilor Maramureșene, *dna Dr. Iuga*, stârnește adevărată furtună de estusiasm cu vorba-i caldă și însuflețită. Din credință nasc toate biruințele. Creștinismul a biruit prin puterea ei divină. Acestei nebiruite puteri zilele noastre îi pun în față greutăți de tot felul. Răutatea lor o simt mai mult femeile, fiindcă ele au dragoste mai mare pentru credință. La fel trebuie să simtă întreg neamul nostru, singurul în Europa care s'a născut deodată creștin, roman după sânge și lege. Pentru această credință strămoșească, latină, femeile Maramureșului deschid largi porțile inimii, cum deschid largi porțile caselor pentru congresul ce vine sub steagul ei nebiruit. — În numele clerului și credincioșilor din Maramureș salută congresul p. vicar *Boroș*, care se bucură în deosebi că prezența între noi a p. *A. Gabor* dela Iași simbolizează admirabilă unitatea minunată din biserica lui Hristos. La ce p. *Gabor*, primit cu călduroase aplauze, exprimă dorința și nădejdea unei tot mai intense colaborări a bisericii catolice din țara noastră în deosebi o strânsă legătură a Agrului cu catolicii din vechiul regat, gând pe care congresul îl aprobă în toată însuflețirea.

Raportul general al comitetului

citit de secretar, este ascultat cu viu interes. Icoana vremilor se desfășoară sombră și îngrijorătoare înaintea ochilor sufletești ai adunării. În haotica frenezie a răului, steagul nou al Agrului spiritual pare o sfidare. Totuși, întâiu an de muncă arată trăinicia lui. Cucerește pe zi ce merge, adună membri și bani, mulțumitor pentru greutatea zilelor și, ajutând Domnul, va merge înainte neșovăitor. Maramureșul, Târgu Mureș, Sibiu, Aiudul sunt pilde vii de ceea

☐☐ Foia „Unirii“ ☐☐

Prăpădul Roșu

— Idei, vorbe și fapte din lumea bolșevicilor 1) —
de **Marin Barbu-Bănățeanu**

Colosul dela Nord continuă să fie o primăjdie uriașă pentru vecini și pentru omenimea întregă; pentru ordinea socială, culturală și morală, clădită cu atâtea jertfe dealungul atâtor veacuri. Pe ruinele imperiului moscovit prăbușit s'a înstăpănit și s'a ridicat la putere, amenințător, plin de ură și hain, visul de foc și de pară al monstrului comunist, sfidând, dela începuturile sale, toate conceptele de dreptate, credință și moralitate de până acum, intenționând să cutopească tot pământul.

Cel dintâiu paragraf din Constituția Uniunii Sovietice trage dungă peste barierele dintre țări, neamuri și religii și împarte lumea în două tabere potrivnice: bolșevici și ne bolșevici. „Începând cu formarea Republicilor Sovietice, lumea e împărțită în două câmpuri (de bătae, se înțelege): într'acela al capitalismului și acela al Socialismului“. Alt articol al

1) Toate datele și documentele acestui articol au fost scoase din o conferință ținută de p. *E. A. Walsh S. J.* cu prilejul congresului universal al presei catolice dela Bruxelles. P. *W.* este un adânc cunoscător al stărilor din Rusia Sovietică, unde a petrecut mulți ani, împlinind misiuni importante.

aceleiași Constituții declară că „Însași structura puterii sovietice, carea e internațională în ce-i privește caracterul de clasă, chiamă masele muncitorești ale Republicilor Sovietice să se uniască într'o singură familie socialistă“. Ceeace s'a făcut în fosta Rusie nu-i altceva decât „un pas decisiv spre unirea muncitorilor din toate țările într'o Republică Sovietică Socialistă Mondială“.

Că ei se străduesc să-și realizeze visul, e sigur. Și că ce ar însemna pentru creștinătate biruința lor, se poate vedea și din ceea ce urmează.

Pe teren religios — pe noi acesta ne interesează în primul rând, — *comunismul e aplicarea practică a filosofiei marxiste, materialiste*. Religia e socotită drept un „opiu pentru popor“ un narcotic bun să ucidă inteligența omului și să-l asvârlă în brațele unor visuri fantastice, ce-i întârzie dezvoltarea economică. Așa glăsulesc, de comun acord, toate manualele bolșeviste dela „Manifestul Comunist“ al lui Marx și Engels și până la „Abecedarul Comunismului“ propus în școalele sovietice, — bucățică ruptă din sufletul aceluia *Nicolae Lenin, alias Vladimir Ulianov*, carele în 1886 — pe atunci era numai de șesezece ani, — își smulge dela grumazi crucea (emblemă a credinței tradiționale ruse, purtată de obicei, de tinerimea rusă) o calcă în picioare și se declară pentru totdeauna dușman al lui Dumnezeu...

Infuriat de executarea fratelui său *Alexandru*, în 1887, pentru încercare de regicid o să-și tot amâne răzbunarea contra oamenilor și a cerului până în 1918, când masacrează întreagă familia imperială în pivnița casei *Ipatiev* din *Ecaterinograd* și declară război de exterminare credinței în Cel de sus. — În cartea sa „Socialism și Religie“ omul acest fanatic, lovit de „oribila manie a certitudinii“ susține că „religia e o îmbătare cu opiu norodului“ iar lui *Maxim Gorki*, în care bănuie o „religiositate latentă“ nu se poate stăpâni să nu-i scrie enervat: „Nu-i oare teribil și numai să se gândească omul unde poți ajunge pe cale asta? Singura deosebire între a căuta pe Dumnezeu și a și-l imagina, ori a-l obiectiva e aceea ce este între un demon galben și un vânat... Ți-am citit articolul și abia pot pricepe cum s'a putut să cazi în rătăcirea această. De ce faci una ca asta? Așa ceva rănește adânc“.

Și cum e șeful, așa-i sunt și aghiotanții. *Camaradul Zinoviev*, în ziua de 17 Iunie 1923 o spune limpede, în fața unui grup de vizitatori protestanți, englezi și svedezi: „Programul nostru e bazat pe materialismul științific în care-i cuprinsă pur și simplu necesitatea de a propaga ateismul“. Iar la Crăciunul anului 1924, s'a exprimat același corifeu: „Noi vom urma cu atacurile noastre împotriva lui Dumnezeu când ne va plăcea și cum ne va plăcea. Aveți toată nădejdea c'o să-l sugrumăm în împărăția sa. O să-l combatem pretutindenea unde a“.

ate înfăptui însuflețirea frunțașilor noștri. **Raportul asupra casei**, încheiat provizor — anul de gestiune sfârșindu-se la 31 Decembrie — cu un total de Lei 696.000, (din cari 359.700, încă necasati), ca și **proiectul de buget** alcătuit pentru anul venit de 130.000, întregesc raportul general, și sunt urmărite de adunare cu statornică atențiune.

Cu un scurt raport al pâr. **Dr. Brinzeu** asupra chestiunii înființării secțiilor și, apoi, alegerea comisiunilor pentru cenzurarea rapoartelor comitetului, întâia ședință se închide în atmosferă de înaltă mulțumire sufletească.

Soslrea arhierelor

Abia rămâne timp pentru o masă scurtă, și toată lumea se grăbește la gară. La ora 3 **masa arhierilor bisericii noastre**. Primire strălucită. În fața gării împodobite, un puternic banneriu de călăreți, voinici și mândri ca descălicătorii lui Dragoș Vodă, și popor mult din satele vecine. Pe peron se înghesuiește lumea, cum rar s'a mai văzut, și izbucnește în urale nefârșite când trenul oprește și înalții Păstori apar în ușa vagonului. Nici corul școlii normale nu pune capet manifestărilor generale de bucurie, pe care abia o potolesc cuvintele de bun sosire adresate Ierarhilor oficialitățile cărora le răspunde I. P. S. Sa **Valeriu** al Orăzii.

Intrarea în oraș a luat proporțiile unui adevărat drum de triumf, după încheierea căruia congresul ține **ședința a doua**. O deschide o splendidă conferință a pâr. **Ion Agârbiceanu**, despre »Biserica vie«, cel mai mare dar pe care îl putem face neamului noi uniții, în aceste vremuri turburi, pe cari numai o activare stăruitoare a valorilor sufletești cuprinse în sfânta noastră credință le poate îndrepta. Profunda impresie lăsată de vorba, caldă și măiastră în simplitate și limpezimea ei evanghelică, a marelui nostru scriitor, a stăpânit întreagă ședința și nu se va putea șterge curând din amintirea celor cari au avut fericirea să se poată înghesuie în sala arhiplină a prefecturii.

Rapoartele comitetului central, examinate de comisiuni, se primesc cu vii mulțumiri. Asemenea se aprobă propunerile comitetului privitor la **înființarea secțiilor și asociațiunile reli-**

gioase. În sensul acestor hotărâri comitetul va interveni la corul episcopese pentru unificarea congregațiilor mariane din întreaga provincie bisericească, iar celelalte asociațiuni religioase, cărora li-se va da asemenea mai multă unitate, se vor încadra în Agru, după normele ce s'au urmat în Italia la înființarea »Acțiunii catolice«. În felul acesta se va alcătui »secția religioasă« a Agrului, cerută cu insistență în toate părțile, pe sate mai ales. Comitetul are, deasemenea, mandat să activeze și secția tinerimei și în deosebi **secția presei**, cu dublu scop: deoparte să dea o organizație potrivită nevoilor întregii noastre producțiuni de presă, de altă parte să poată da tuturor membrilor săi publicațiuni gratuite, acesta fiind mijlocul indispensabil pentru a întări mișcarea în sinul mulțimilor. Cu prilejul acestei organizări se va lua contact, după propunerea pâr. Gabor, cu toată presa religioasă catolică românească dela noi, precum comitetul va căuta legături, conform propunerii pâr. Dr. Ep. **Lucaciu**, cu frații de peste Ocean, adunați în »Uniunea societăților române gr. cat. din America«.

Turburătorii păcii

Cel rău s'a îngrijit, ca o sărbătoare atât de aleasă să nu treacă fără o umbră de mahnire. Agenți ai dihoniei răspândesc în țara lui Dragoș Vodă, pe căi neîngăduite, duhul răsvărtirii și al desbinării, îndeamnă la ură și dușmănie. Pervertind cu bună știință adevărul, fițiucele lor cearcă să întunece și strălucirea acestui congres. Dar răutatea le va fi spre perire. Ea nu a reușit decât să descarce un elan incomparabil de entuziastă alipire la credință și hotărârea energică de-a scăpa acest minunat colț de credință străbună de toți pripășiții neastâmpărați, cari pregătesc cu mână criminală lupta dintre frați. **O moțiune**, propusă de Dr. Brinzeu și aclamată cu însuflețire fără margini, constată »deoparte rolul misionar ce l-a avut biserica noastră în trecut, apărând poporul românesc de influența dezastruoasă a slavismului și salvându-i limba și credința romană de pierirea sigură; de altă parte, cu nespuse durere, vede inaugurată în această țară a Voevozilor o luptă fratricidă, care turbură liniștea satelor, și la celelalte ne-

norociri ale acestui vechiu pământ românesc adaogă și pe aceea a frământărilor religioase«, »atrage atențiunea On. guvern și cere convenitele măsuri față de aceste mișcări ce indirect servesc **sectarismul și bolșevismul moscovit**«.

Vibrând de sfântă indignare, tinărul deputat al Maramureșului **Dr. Ilie Lazar** a tălmăcit, în vorbe aprinse, adâncă revoltă a întreg Maramureșului împotriva nevrednicilor turburători cari, lipsiți de cultura sufletească a celui din urmă țăran din Maramureș, nu lasă în pace o populație cu destule alte necazuri, deși știu bine că peste credința ei, pe care o va ști apăra cu orice preț, nu poate trece nici o putere din lume.

Încheiându-se, în sentimente de sfântă alipire la credință, acest capitol dureros, desbaterile congresului continuă senin și calm. În urma unei propuneri făcute de organizația noastră din Sighet, se hotărăște o acțiune statornică pentru înlăturarea umilirei ce se aduce bisericii noastre cu ocazia **serbărilor naționale**, cari ar trebui să se țină oficial în bisericile noastre pretutindeni unde suntem în majoritate, respectiv avem autoritate ierarhică superioară.

Bunele urări pe care le aduce congresului o telegramă p. oaspătă, trimisă de întâiul episcop al Maramureșului, **Dr. Alexandru Rusu**, din București unde a fost chemat de Nunțiatură, ridică sala întreagă în picioare și urale nefârșite arată dragostea generală pentru noul arhieru.

Citirea telegramelor de adesiune dela cei cari n-au putut fi față la congres încheie ședința, după care întreaga asistență trece în biserica parohială, unde se ține, în prezența arhierilor, **inseratul**. Impresia profundă lăsată de duioasele cântări și rugăciuni de seara, a fost sporită de o admirabilă predică a Il. Sale **Dr. Jacob Radu**, care a vorbit despre **mărturisirea credinții**.

Zlucă cea mare

Dela pomenirea sfântului mucenic Dimitrie, a cărei sărbătoare o introduce vecernia, gândurile tuturor trec la ziua de mâine. **Fa trebnie să realizeze scopul principal al congresului: o grandioasă mărturisire de credință a mulțimilor**. De două zile însă plouă. Mărunt și rece. Toamnă târzie. Și cerul rămâne neschimbat în

ascunde, dar într-o chestie ca aceea a propagandei religioase, pe viitor o să intervenim cu mai multă precauție ca în trecut. Campania noastră împotriva lui Dumnezeu și a religiei trebuie s'o desfășurăm urmând un plan pedagogic și nu prin violență și forță«.

Văduva lui Lenin, doamna **Krupskaya**, pășește și ea în urmele bărbatului său: »E o necesitate imperioasă ca statul să-și vadă din nou, sistematic, de acțiunea sa antireligioasă printre copii. Noi trebuie să facem băeții și fetele din școlile noastre nu numai areligioși, active și pătimăș antireligioși... Influența familiară a părinților religioși trebuie combătută viguros«.

În 1925, când cu inaugurarea solemnă a »Asociației Ateilor« **Lunatsarsky**, ministrul Instrucției publice, a strigat în auzul tuturor: **»Din tot sufletul meu doresc »Ateilor« succes deplin în lupta lor contra fantomei repugnante a lui Dumnezeu, care a pricinuit un rău atât de diabolic omenirii întregi în cursul istoriei«**. — Tot același, altădată:

»Urm creștinismul și pe creștini; chiar și cei mai buni dintre ei trebuie socotiți drept cei mai crânceni dușmani ai noștri. Căci ei predică iubirea deaproapelui lor și mila, ceea ce-i contrar principiilor noastre. Iubirea creștină e un obstacol în calea dezvoltării Revoluției. Jos cu iubirea deaproapelui! Ceea ce ne trebuie nouă e ura. Noi trebuie să învățăm a ură; numai așa vom isbuti să cucerim lumea«.

Revista ateistă »Bezboznik« aducea ca deviză a primului său număr cuvintele: **»Am detronat Tarii pământului; o să detronăm în curând și pe cei din ceriu«**.

Spre a-și ajunge scopul, bolșevismul nu alege între mijloace. Lui toate îi sunt bune, numai să-l ducă la izbândă. Într-o lucrare postumă a lui Lenin asupra religiei se spune fără nici un ocol: **»Tot ce-i în slujba progresului luptei de clasă e moral«**. Iar un comentariu al comunismului, operă dedicată tinerimei (**Komsomol**), publicată în 1927 ca ediție de stat, precizează: »Dacă un individ este excesiv de vătămător, dacă pune în pericol revoluția, aveți dreptul să-l ucideți, când organul legal al clasei voastre vă poruncește așa ceva. În momente de primejdie extremă e inutil a mai aștepta un atare ordin. Uciderea unui dușman incorigibil al Revoluției e o ucidere legală și morală; e o condamnare la moarte după lege, pentru că **comunismul nu recunoaște valoarea metafizică a existenței omenestii**«.

Ba mai nou merg și mai departe. Vreau să se declare stăpâni nu numai asupra vieții și morții celor 150.000.000 de cetățeni »standardizați« ai Sovietelor, ci și asupra străinilor din alte părți de lume, întru cât vor fi socotiți a lucra contra intereselor sovietice. **Krylenko**, primul procuror al Uniunii Sovietice, are deja gata un proiect de **cod criminal**, compus cu ajutorul Academiei comuniste din Moscova, în care e justificată revendicarea unei jurisdicții extrateritoriale a Sovietelor.

Cât de bine-i cunoaște pe bolșevici, cu ideologia lor nefastă, **Papa Piu XI**, când în Epistola-i din 2 Febr. 1930, îi demască lumii creștine și civilizate: »Autorii acestor acte impii, voind să izbească în religie și în Dumnezeu, lucrează la ruina inteligențelor și a firii omenestii ca atare«.

De altfel isprăvile acestor bandiți de cea mai exserabilă speță au înfiorat și înfioară cu amplitudinea și cu grozăvenia lor orice închipuire omenescă.

Numărul arhiepiscopilor, a episcopilor, a preoților și a mirenilor ortodoksi, ce au suferit pentru religia lor, este enorm. Dintre preoții catolici cincizeci la sută au dispărut dela revoluție încoace, fiind executați, ori răpuși de foame, sau surghiuniți ori băgați în prinsoare. Vina? — Aceea de-a crede în Dumnezeu și de a vesti legea lui. **Pâr. Walsh** spune c'a auzit cu urechile proprii în 1923, la Moscova, pe procurorul de stat, punând »acuzărilor« întrebări ca acestea: »Veți înceta cu propovăduirea religiei creștine?« — Ca să capete răspunsul invariabil: »Nu putem face așa ceva, doar' e legea lui Dumnezeu«. — »Legea aceasta nu există pe teritoriul sovietic« era replica lui Krylenko. »Alegeți ce vă place. Cătu-i pentru religia voastră, n'am pentru ea decât o scuipătură largă, ca pentru orice religie«.

Și fără să li-se mai îngăduie să crâcnească măcar, »vinovații« luau calea morții

haina-i cenușie, închisă. Nici »Radio« nu are vești bune dela șolomonarii moderni. Cine va îndrăzni, pe așa vreme, să ia vâile Maramureșului dealungul, zeci de kilometri?

Totuși, măreață peste așteptări și grandioasă cum puține a înregistrat biserica noastră până acum, a fost puternica închinare a Maramureșului, Duminecă, în 26 Octomvrie 1930. Milostiv a fost Domnul, care a înșeninat, de cu noapte, cerul și l-a ținut așa până spre seara, când sărbătoarea se sfârșise. Mare a fost și credința țării vovezilor, care nu cunoaște piedeci când e chemată să-și mărturisească, în fața lui Dumnezeu și a oamenilor, credința străbună.

Des de dimineață, străzile Sighetului răsună de melodii domoale, tânguioase: »O Marie, frumos nume...« Din toate părțile, șiruri nesfârșite de boeri, de pe valea Izei, de pe valea Tisei, își fac intrarea, încet, solemn, în piața cea mare. Imbrăcați de mare sărbătoare, în frunte cu prapori și icoana Preacuratei plină de podobe, purtată de fete cu cununi pe cap, urmașii lui Dragoș Vodă intră biruitori, ca și cruciații cari au cucerit Ierusalimul. Era ora 9 și tot mai vin. Din cele peste patruzei de sate nu-i unul care să nu-și aibă trimișii. Și vin de departe. Unii au făcut și 30 km. ca să se poată închina Domnului, la slujba Arhierilor! 15.000 de oameni lângă altarul înălțat în mijlocul pieții — laudă doamnelor cari, sub conducerea dnei prof. Rozica Șerban, l-au împodobit atât de frumos, în brad, flori și covoare! — își cântă cântarea, își iau locul în marea ce crește într'una, praporii lor se amestecă minunat în pădurea de steaguri ce se ridică spre cer, drept mărturie a credinței, și așteaptă în plină cucernicie pregătirile pentru sfânta și marea slujbă.

Incunjuțați de 12 preoți, cei trei arhierii încep, maiestos, cea mai pompoasă Liturghie pe care a văzut-o Maramureșul. Acordurile cântărilor dulci, pe cari corul măiestrului Hubic le împrăștie într'o minunată armonie de voci și vioare, se pierd ca glasuri din altă lume în mulțimea fascinată.

Frații din Cehoslovacia

Noui cântări din depărtare. Tot mai aproape și mai puternice. Din spre Tisa. În șiruri mari,

compacte își fac intrarea frații din Cehoslovacia. Peste patru mii! Se așează și ei, cucernici, lângă altar. Altarul e și al lor. Episcopul care slujește, episcopul lor. Și mulțimea din jur: sunt frații și rudeniile lor din moși strămoși. Au venit acasă. Cât de bine se simt. Și cât de cu drag primiți. Sunt numai de aci, de peste Tisa, totuși par veniți din depărtări uriașe. Nu le merge rău acolo, totuși, cât de bine e aici, acasă!

Evangelhia. Predică. Preasfințitul Iuliu al Gherlei își toarnă în vorbe înflăcărâte tot avântul, toată dragostea pentru turma sa cuvântătoare. Își ia rămas bun, în Domnul. Ca mâine, alt Păstor le va purta de grijă, cu aceeaș dragoste, cu aceeaș râvnă. Privirile se induioșează. Pe multe fețe curg lacrimi.

Cuminecarea. Mulțime multă. Sute și sute. Membrii comitetului central, fruntașii din loc, școlarii toți, țărani veniți din depărtări, se apropie cucernici de masa Domnului.

În urmă: procesiunea. O mulțime fără sfârșit, care poartă, biruitor, pe Domnul puterilor, în cântări de slavă, pe străzile orașului, pentru a-l așeza apoi în capela liceului de fete. Neuitată icoană și minunată zi!

Binecuvântarea Sfântului Părinte și indulgențele plenare pentru ceice s'au cuminecat la această slujbă măreață — vestite telegrafic și comunicate mulțimii de președintele Agrului — cât de minunat încoronează această strălucită închinare a Maramureșului nostru!

Sedința festivă

După masă, în vremece poporul adunat în curtea liceului de fete îi țin cuvântări ocazionale păr. Dr. Baliban și Ion Coste, sala mare a prefecturii e mult prea mică pentru mulțimea ce se înghesuie, răbdătoare, în toate colțurile. Corul Hubic întonează: »Pe arhierii...« în clipa când marii Păstori iau loc la masa prezidială. »Împărate ceresc« cântat de cor și ascultat în liniște de biserică, cu mâini împreunate spre rugă.

Înaltpreasfințitul Valeriu al Orăzii deschide sedința. Adâncind credința, cum vrea această întâiu congres de această natură în viața bisericii noastre, suntem pe drum spre lozinca: »Pax Christi in regno Christi« a Papei Pius XI. (Corul întonează imnul papal). Este tocmai

ceeace ne mai lipsește azi, după împlinirea vîșului național, pe care îl ocrotește Regele Carol II. (Corul: imnul regal!) Apărând și întărind credința, ne facem cea mai aleasă datorie de cetățeni și de români. Înainte, deci, cu Dumnezeu!

Dupăce congresul aprobă, cu însuflețire, telegramele trimise Sfântului Părinte și M. Sale Regelui, păr. prepozit Iacob Popa talmăcește adunării mesajul păr. mitropolit Suciului, primit cu vădită emoție. Simțemintele studenților noștri, grupați în »Astru«-l de bune nădejdi, le exprimă președintele lor, d. Bondrea.

Urmează apoi magistrala conferință a păr. ep. Alexandru al Lugojului, despre virtutea cea mai necesară zilelor noastre: puritatea. Documentată, convingătoare, pătrunsă de suflul culmilor evanghelice, expunerea Preasfințitului a fost ascultată cu atențiune încordată și interes crescând, iar la urmă ovațiunile pentru ilustrul conferențiar nu mai voiau să contenească.

Des subliniată de aplausele salei a fost și conferința următoare, a președintelui Dr. Valeriu Pop, cu tema: Biserica catolică și naționalismul. Actuală în deosebi la noi, unde universalismul catolic se confundă deatâteaori, din răutate și prostie, cu internaționalismul, desvoltată limpede și concludent, și susținută de darul oratoric atât de apreciat al conferențiarului, cuvântarea președintelui a fost unul din cele mai alese puncte ale programului atât de bogat.

O rugă încă: »Născătoare de Dumnezeu«, cântată de cor, apoi mulțumirile pe cari președintele, cu emoția abia stăpănită, le împarte tuturor cari au contribuit la reușita impunătoarei manifestațiuni religioase: arhierilor, organizatorilor din Sighet, autorităților, întregului popor din Maramureș și, în binecuvântările episcopilor, întâiul congres al Agrului, ținut spre mărirea bisericii noastre și a neamului românesc în Sighetul Marmăției, în 24—26 Octomvrie 1930, este închis.

Concertul religios, dat de corul Hubic, în seara aceleiași zile, răsună ca un ecou impresionant al zilelor de înălțare sufletească, neuitate în cartea vieții celor ce le-au trăit și încrestate cu cinste pe răbojul bisericii noastre, în aceste vremuri de continue încercări.

ori a exiliului în 1923, întocmai ca acum în 1930. Prinsoarea infamă de pe ostrovul Solovetsky din Marea Albă, precum și »pierduții« pușcăriilor de pe vastul teritoriu sovietic ar ști să spună de lacrimi, suspine și agonii ce-ar mișca și pietrele...

De notat că Evreii is prigonii la fel cu Musulmanii și cu toți câți cred în Dumnezeu, irelevant de alte considerente. Protestele congresului jidovesc american din New-York, la fel cu indignarea lui Mouharrem Feyzi, au sunat în deșert. Cel puțin în ce privește rezultatul practic. Pentru că toate desmințirile Cărții Albe dela Moscova sunt neadevăruri sfruntate, împodobite cu fraze sforăitoare și nimic mai mult. Dovada ne-o face textul oficial al decretelor noi, promulgate în 1929, unde sunt înșirate pretextele legale, la scutul cărora poate fi continuat în dragă vole răboiul contra religiei și poate fi lichidat Dumnezeu. Idealul comisarilor poporului este cel sintetizat în vorba lui Gladstone: Negația lui Dumnezeu primită drept sistem de guvernământ. Ei acest »ideal« nu-l pierd nici când din vedere.

Evident, un atare »ideal« se împacă fără doar și poate cu prefăcătorii și minciuna. Textul oficial menționat e un exemplu tipic de perfidie și cinism diabolic, ticluit numai ca să înșele pe cel ce s'ar lua după vorbe și aparențe.

În legile privitoare la religie, din 1918,

se prevedeau ceva fărâmițe de protecție legală pe seama »întunecărilor« ce țin să mai creadă în Dumnezeu și după răsăritul soarelui bolșevic. Condițiile draconice impuse prin decretul din 1929 celor ce stăruie încă în vechea »superstiție« numită religie fac însă cu neputință practica religioasă și expun ridicolului pe credincioșii practicanți.

Așa, de ex. e strict oprit să fie instruat cineva într'ale religiei, până ce n'a împlinit vârsta de 18 ani. E o fărâdelege deci ca o mamă să-și învețe copiii rugăciunile credinței străbune și tot o crimă săvârșește acel »uitat de sine« care ar îndrăzni să ducă minori la biserică ori îi face să asiste la vre-o slujbă religioasă. Propagandistul antireligios, dimpotrivă, e încurajat deadreptul de stat. El singur are libertatea de a ataca, câtă vreme victima se apără pe cont propriu, cu riscul său. Asociațiile religioase (grupările mirenești ce formează parohiile) nu pot avea parte de nici un fel de asistență materială, caritativă-socială, nici din partea statului, nici din partea partidului comunist. Rămânând așa dar credincioși, îi așteaptă una din doue: apostasia ori foamea, sărăcia și moartea.

În aceeași vreme »Asociația Ateilor« se bucură de toate favorurile. Cele două sute cincizeci de mii de propagandiști calificați ai acestei Ligi »lucrează« sub patronajul Ministerului Instrucțiunii, apărați de baionetele armatei roșii și ajutați de toate sovietele locale. În

anii din urmă s'au răspândit în școli, în casele particulare, în grădinile de copii 20.000.000 exemplare, pline de blasfemii de nedescris, ale ziarului »Ateul«, 1.300.000 exemplare din »Revista Ateului« și alte 2.000.000 exemplare de alte tipărituri antireligioase. Zece mii de cluburi antireligioase infiltrează în suflete și în inimi anarhia și destrăbălarea; filme speciale fac batjocură din ideile credinței, universități anume au fost puse în slujba războiului cu dumnezeirea și fiecare dascăl, la orașe ca la sate, e obligat, sub pedeapsă, să facă aceași operă distructivă, așa că precum s'a spus din loc competent la Londra, în Albert Hall, în ziua de 19 Decemvrie 1929: »A crede în Dumnezeu și a-l mărturisi fățiș, de prezent, în Rusia, e un act eroic«.

Și cum n'ar fi așa într'o țară, unde »Asociația Ateilor« oferă stăpânirii politice în ziua de 19 Iunie 1929, un aeroplan botezat »Ateul«, a cărui menire e precisată în actul de donație: »Să poarte războiul cu cerul« și care se avântă deasupra Moscovei în căutarea lui Dumnezeu; unde se joacă pe scene publice comedia: »Judecata lui Dumnezeu«, în care dumnezeirea e chemată în fața tribunalului sovietic, fiindcă-i acuzată de incompetență întru crearea lumii și-i urmărită pentru toate relele de cari suferă omenimea din partea ei. Se înțelege că divinitatea nu se prezintă să se apere și de aceea e osândită în contumaciam în mijlocul unei ilarități obscene și blasfeme,

Pentru pace

— Scrisoare deschisă către frații preoți ortodocși —

Iubiți Frați întru Hristos,

Am luat, cu inima întristată, cunoștința de moțiunea, care V-ați grăbit să o votați în recentul Vostru congres dela București, moțiune, prin care Vă ridicăți împotriva zidirii unei *catedrale românești unite în capitală*.oricât mă silesc să înțeleg îngrijorarea voastră, eu o pot aproba. De aceea, permiteți-mi să Vă aduc clarificările necesare, pe urma cărora sunt adânc convins, că n'o să mai fiți stăpâniți de aceleași resentimente, ce le-ați arătat în pomenita moțiune.

Înainte de toate, temeiul pentru care V-ați alarmat e lipsit de adevăr. Vi s'a spus, anume, că noi uniții intenționăm să clădim o *catedrală*. Chiar admitând că ar fi vorba de o catedrală, nu ar trebui să Vă neliniștiți. Cu atât mai rătos nu trebuie să Vă turburați, căci e vorba de zidirea unei simple biserici. Textul legii este, doar, precis: „Municipiul București, este autorizat a ceda parohiei române-unite terenul (cutare) pentru clădirea unei *biserici*”. (Monitorul Oficial No. 148 din 7 Iulie 1930 pag. 5170). De ce dară voiți să Vă speriați într'adins, de un lucru care nu era nici decât în intențiunea noastră? De ce căutați să interpretați fals, cu orice preț, un text, care în redactarea lui este atât de limpede?

În locul al doilea, sunteți în cea mai desăvârșită rătăcire, când ne atribuiți niscaiva gânduri de cucerire, de așa-numit proselitism, zidind o biserică în centrul capitalei. Judecați și Sfințiile Voastre. Noi uniții numărăm în București peste 35000 (treizecișicinci mii) suflete, risipite în toate părțile. Pentru acest număr de suflete avem o singură biserică, cu o suprafață, în interior, de 60 (șasezeci) metri pătrați. Judecați, zic, încă odată. Pot încape, pe atâta teren mai mult de 300 (treisute) suflete? Și n'ar fi păcat de Dumnezeu să nu se înlesnească cercetarea sfintei biserici și ascultarea preasfintei Liturghii și celorlalte multe mii de suflete?

cu ascușiș vădit împotriva ei și a celor ce cred într'ansa.

Interwievul premierului sovietic *Alexei Rykov*, publicat în „The United Presse”, prin care se dădeau lumii asigurări că nimenea n'a fost executat, exilat, aruncat în temniță și înfometat până la moarte pentru credințele sale religioase, ci numai pentru „activitate anti-revoluționară” e o farsă meschină. Sovietetele au declarat doar pe Dumnezeu de dușman al lor și de aceea consideră de trădare orice ajutor și mângâiere dată celor ce credând în Dumnezeu, ipso facto sunt taxați de „anti-revoluționari”. Lipsite de resurse financiare, de tipografii, de orice influență socială, victimele, în lipsa bonurilor de alimentație, și pot da duhul, nestingherite de legi ce le-ar pătăma „deplina libertate” de conștiință și de credință religioasă!...

În lumina acestor considerații sunt a se privi și pilulele calmante, pentru spectatorii străini, a decretelor din 15 Martie 1930. — Și chiar și dacă tăvălugul ateisto-sovietic câtăva vreme ar merge mai încet, nu mult se schimbă situația. Cum bine zice pâr. Walsh: „*Diracția* se-o urmează o corabie e infinit mai importantă ca viteza ei”.

Iar direcția bolșevismului e limpede trasată: nimicirea credinței și a moralității izvoite din credință și clădită pe credință.

Rezultatele, deja până acum, sunt îngroștoare. Mulțimea imensă a unei tinerimi (de

Apoi, Sfințiile Voastre știți unde este str. Polonă, și asemenea știți cât de dificilă este comunicația publică cu această stradă. Ei bine, puteți imagina o pastorație cât de cât mântuitoare în astfel de condițiuni? Nu socotiți, că bietele suflete, dacă nu sunt îngrijite, cad atât de ușor pradă în ghiarele sectarilor? Spuneți-o atunci pe față, că mai bucuros voiți ca uniții să devină baptiști, adventiști, mileniști, ori altfel de sectari, decât să fie membri ai unei religii românești. Căci un lucru e sigur: nu Sfințiile Voastre îi veți păstori. Nu de alta, dar nu prididiți cu proprii enoriași.

Imi permit să supun judecării Voastre imparțiale încă un argument. Și anume: Cunoașteți pe mulți din enoriașii noștri, și știți preabine, că majoritatea lor covârșitoare sunt muncitori și puțini meseriași. Căci săracii de ei, vin aici să-și câștige o pâine, să-și achite o datorie ce au contractat în satul lor. Vă întreb acum: e bine ca această mulțime de oameni să o lași în bătaia tuturor vânturilor, să privești cum, în lipsa de povățuitor, i-se irosește bruma de cinste și omenia pe care a avut-o acasă, cum fetele și femeile își pierd bunele datini și moravuri din sat și se dedau luxului, cum bărbații își pierd dragostea de muncă trudnică și vânătorească câștiguri ușoare? Nu gândiți că în criza asta morală și materială, în care se abate țara întreagă, are o bună parte de vină tocmai populația care a avut norocul să guste din duhul rău al capitalei? De ce să căutați a stânjeni, ori a zădărnici efortul nostru, efort pe care vrem să-l realizăm prin mijlocul cel mai potrivit ales de însuș Mântuitorul nostru Hristos, prin biserică? Nu, fraților, noi nu venim să Vă turburăm apele, ci ca împreună să lucrăm mântuirea sufletelor, spre mărirea lui Dumnezeu și spre binele țării noastre românești. În acest caz este imposibil să nu pricepeți ce act de covârșitoare însemnătate va fi ridicarea unei biserici unite la centru, tocmai pe seama acestor săraci,

ambele sexe) semidocte, corupte, imorale, nestăpânită și de nestăpânit, dornică numai să-și satisfacă poftetele bestiale, e o dovadă exasperantă. Madame Kollontai cu doctrina sa despre amorul liber, căsătoria liberă, promiscuitatea sexelor, poate fi mândră: are teren prielnic. Răspunsul dat de numeroase tinere comuniste la un chestionar privitor la viața conjugală e cât se poate de grăitor: Divorțul fiind chestie de gust, cum s'ar zice, ele s'au folosit de drepturile date de lege și și-au schimbat bărbații de patru, cinci ori la an. Ba o Mesalină în spe spune că ea s'a măritat de șeasesprezece ori în trei ani și jumătate, — un bărbat cam tot la douăsprezece săptămâni.

* * *

Colosul dela Nord e o primejdie pentru omenime și pentru civilizația creștină. Filosoful bolșevismului, *Bukharin* a lansat lozinca tovarășilor de idei și proiecte: *Dresați popoarele spre nemulțumire!* Și ceata-le uriașă, „unită în gânduri și simțiri” infernale, o simțim că operează, ba ici, ba colo în lumea largă. Chiar și la noi. Firele cărdășiei de spionaj descoperit mai în urmă, duc toate în spre Moscova.

În fața prăpădului roșu ce ne amenință avem de făcut un singur lucru: să ne stringem și noi rândurile, cu frățescă dragoste, ca împreună luptând și împrumutat luminându-ne și întărindu-ne, să facem inexpugabilă cetatea noastră națională română creștină.

neveiași și desmoșteniți. Imi place să cred, că nu veți putea lua cu inima senină răspunderea în fața viitorului refuzând, din pură gelozie confesională, a contribui la înfăptuirea unui gând atât de nobil.

Îngăduiți-mi, în urmă, o mică reflexiune. Primăriile de pe vremuri au avut delicateta, ca din motive de ordin spiritual, social și eventual chiar de curtoazie, să dăruiască terenuri de biserică Rușilor, Italianilor, — Mohamedanilor le-a pus la dispoziție de-a gata chiar o moschee — și poate și altora. Și la ce poziții favorabile! Noi uniții, credem, că nu o să se prăbușească Bucureștii dacă ne va dărui și nouă un teren. Suntem doar Români și noi, ori ce focu!

În urma acestora nădăjduiesc că ne-am înțeles. Nu e vorba, așa dară, de o catedrală, cu episcopie etc., ci de o biserică, demnă, de sigur, de capitală. *Nu e vorba nici de o biserică a desbindării, ci a păcii și a împreună-lucrării* în ogorul mântuirii sufletelor, și încă a multor Români. Nu e vorba de un act de nedreptate, ci de-o facere de bine și de justetă.

Mai puteți avea ceva împotriva? Cred că nu. Și de-aceea Vă rog, păstrați-mi dragostea de care m'ați învrednicit până acuma, și nu încetați a cerși binecuvântările înduratului Dumnezeu asupra mea, asupra Frațiilor Voastre, și mai rătos asupra întreg neamului românesc.

Cu cele mai curate sentimente creștinești.
București la 27 Octomvrie 1930.

George Dănilă

protopopul român unit al Bucureștilor

Apostolatul presei și „Acțiunea Catolică”. În ultimul număr al revistei „Schönere Zukunft” din Viena, pâr. A. Bangha S. I. scrie un puternic articol asupra celei mai ardente probleme bisericesti din zilele noastre: presa catolică. „Osservatore Romano” îl găsește vrednic a-l reproduce aproape în întregime. Putem învăța și noi din el multe.

Întâia constatare a pâr. Bangha este că presei bune nu i-se dă importanța și atențiunea ce merită. Din energiile pastorale 60 la sută se cheltuiesc în grija sufletelor, 20 în instrucțiune, 15 în activitate caritativă și socială și abia 1 la sută pentru apostolatul presei. De aceea suntem tari în toate domeniile, numai în presă slabi. Se clădesc într'una școli puternice și nimeni nu se gândește că mult mai de folos ar fi tipografiile tot atât de mari, cu tot atât personal învățat. Pentru că o gazetă are influență incomparabil mai mare, mai generală, mai statornică asupra sufletelor, decât o școală. Singurul mijloc pentru reîncreștinarea lumii este presa, precum și răul cel mai mare al zilelor noastre este tot tiparul ajuns în slujba răului. De aici concluzia: trebuie supremul efort și supremul sacrificiu pentru a face din presa catolică un element indispensabil în toate manifestațiunile vieții publice: politice, sociale, artistice, economice și a-i da puterea de-a reîncreștina lumea.

În acest scop trebuie scriitor buni, cari să știe prezenta adevărul veșnic după gustul vremii, anume pregătiți, așa cum se pregătesc preoții în universități, și cărora să li-se creieze și o situație socială și financiară corespunzătoare. Gazeta, în acest scop, trebuie să devină o întreprindere lucrativă, nu o pomanagie a carității publice. Cu o bună organizație, bună administrație, bună propagandă va și fi, fără îndoială.

Această organizare și apostolat al presei nu poate fi lăsat la bunul plac al inițiativei particulare, dar nici episcopatul nu-și poate lua direct răspunderea pentru tot ce e presă în serviciul bisericii. *Trebuie un organism special, un centru diriguitor, care să coordoneze toate forțele, voințele și capacitățile în*

chipul cel mai potrivit. Episcopatul va da directivele, va alege conducătorii, va încuraja inițiativele și va supraveghea bunul mers. „Acțiunea Catolică” din fiecare țară este indicată dela fire să înfăptuiască acest apostolat al presei, care trebuie să fie suprema sa preocupare.

Aviz pentru Agrul nostru!

O universitate populară a „Astrei”. Secțiunile „Astrei” în ședința plenară din 27 Septembrie, au hotărât să deschidă la Cluj o „universitate populară”. O serie de profesori universitari vor ține cursuri, asupra întregului domeniu al vieții culturale.

Așa: d. G. B. Duică va ține cursuri de literatura română; Dr. Pavel Roșca: educație și cultură; Dr. Ion Lupuș: istoria Românilor; N. I. Florinescu: Geografia politică a României; Vasile Vlaicu: Economia politică; Dr. Liviu Rusu: Pregătirea industrială; Dr. Sudețeanu: curs de l. română; Dr. A. Bena: enciclopedie muzicală; etc.

Cursurile sunt libere pentru oricine se anunță, și gratuite. Incep la 1 Noembrie 1930 și se vor sfârși la 1 Martie 1931. Se țin în fiecare zi dela orele 7—9 seara.

Nu ne îndoim că „Astra” va fi înțeleasă în această nobilă străduință a ei de a răspândi lumina în aceste condițiuni, extrem de ușoare chiar și pentru aceia pe cari greul vieții îi împiedecă să-și câștige pe altă cale cultura generală necesară.

O reformă sexuală „științifică”. E firesc și constatat din experiență de niii de ori repetată, că biata minte omenească are nevoie de lumina credinței, de barierele tari ale revelațiunii pentru a nu se pierde în vâlmășagul haotic al infinitelor probleme cari cer deslegare. Lăsată de capul ei, oricât de științific ar fi înarmată, rătăcește, se contrazice până la ridicul.

Totuși este aproape un record pe acest teren al rătăcirilor congresul IV. al ligei populare pentru reforma sexuală „pe baze științifice”, ținut de curând la Viena, sub președinția lui Dr. Magnus Hirschfeld din Berlin. După ce s'a constatat, pe lung și pe larg, marea mizerie sexuală a vremurilor noastre, nenorocirile produse de ea în toate clasele sociale, congresul propune un remediu ingenios: *îndepărtarea tuturor frânelor și restricțiilor morale și de drept!* Viața sexuală să fie absolut liberă începând cu anul 16. Nimeni nu are nici un cuvânt de spus pentru ceace fac două persoane de comun acord. Pildă Rusia, unde adulterul, bigamia, homosexualitatea ș. a. nu se mai socot crime punibile. — Familia este în plină distrămăre. Remediu e simplu: ușurarea până la extrem a divorțului! Și așa familia e o instituție învechită. Educația trebuie să o preia statul. Și să o „îmbânzească”. Porunca a 4-a, care dă tineretului în mâna bătrânilor, este cea mai „reaționară și mai grozavă dintre porunci”. Eliberarea tineretului, a femeii și a proletariului merg mână 'n mână și sunt strâns legate de distrugerea sistemului economic capitalist. — Toate aceste geniale remedii moscovite se justifică „științificește” prin „sfințenia drepturilor omului”, „sentimentul răspunderii morale”, etc.

Iată roada, intristătoare și deprimantă, a șase zile de sfaturi și debateri, la „altarul științei”! Încă odată: biată minte și biată societate omenească, în care cuvântul „savant” se confundă deatâteaori cu „smintit”.

Cetiți și răspândiți: „UNIREA”

La Tine cuget

*De câteori văd răsărit de soare,
La Tine cuget sfântă Născătoare:
Mi-aduc aminte, cum a răsărit
Din sânul Tău un Soare preamărit!*

*De câteori văd răsărit de lună,
La Tine cuget Maica mea preabună:
Mi-aduc aminte, cum a cucerit
O lume 'ntreagă sufletu-ți zmerit!*

*De câteori văd răsărit de stele,
La Tine zboară gândurile mele:
Mi-aduc aminte, că e 'nconjurat
De mii de raze chipul Tău curat!...*

*De câteori văd vre-un apus de soare,
La Tine cuget sfântă Născătoare:
Mi-aduc aminte, cum a fost răpus
Pe lemnul crucii Fiul tău — Isus!*

*De câteori văd vre-un apus de lună,
La Tine cuget Maica mea preabună:
Mi-aduc aminte, cum Te-ai intristat
Când lângă crucea Fiului ai stat!*

*Iar când privesc la vre-un apus de stele,
La Tine zboară dorurile mele:
Aș vrea și eu cu stelele s'apun,
Să plec la raiul Fiului tău bun!...*

Giorocuta

Aurel Papiu
preot

Spre catastrofă. Într'un admirabil loc de vilegiatură din Elveția, Liga Națiunilor țese, visătoare și romantică, pânza păcii universale. Îmbătrânită în arta tuturor viclesugurilor, Europa se silește să-i facă cât mai dulce acest exil de miere. O înconjoară de curtezani și lachei, îi trimite buchete din vorbe cu multe măiestrii retoricești adunate, îi dă banchete, îi scrie ode. Dar n'o lasă să vadă mai departe de granițele pașnicei Elveții.

Căci d'ncolo de munți, pretutindeni, fața lucrurilor e alta. Se fabrică tunuri și muniții, aeroplane, gaze, vapoare și fiecare neam caută exasperat piatra filozofală a veacului: mijlocul sigur, secret, irezistibil, pentru a distruge repede, brutal, iremediabil pe vecin.

Totul se făcea însă, până mai ieri, într'un fel de taină. Bugetele se alocu pentru scopuri de armament trecător peste limita fixată în tratate prin diferite meșteșuguri contabilicești. Toată armata era prezentată ca simplă poliție a tratatelor de pace, inviolabilitatea cărora e sfântă. Și nu se renunțase, în principiu măcar, la idealul păcii.

Astăzi, la abia 12 ani dela înfiorătoarea catastrofă a marelui războiu, începem a renunța și la principiu. Rând pe rând, marile puteri se convertesc la religia războiului. Cu propagandă și educație pe față. Nu mai vorbim de Rusia, Germania, cu Hitlerismul ei războinic și revanșard, care vrea „să suprimă cu fierul pe oricine se va împotrivi reînălțării materiale și spirituale a patriei”, este în plin mers pe acest drum. În continuare, Italia.

Incepând fascismul al 9-lea an de viață, d. *Mussolini* a ținut, în 27 Noembrie, un discurs care a avut darul de-a alarma presa întregii Europe. Italia se înarmează, se pregătește de războiu, mărturisește cu mândrie dictatorul. Fiindcă așa face Europa întreagă. Discursurile lui bătaioase, ținute în primăvară la Milano și Florența, au voit „să smulgă masca Europei nesincere, care la Geneva vorbește despre pace, iar acasă se pregătește de războiu”. De sigur, și înarmarea Italiei, ca și a celorlalți, e pur defensivă. Adevărat că cere *revizuirea tratatelor de pace*, dar asta în interesul Europei, nu a Italiei. Adevărat că Ducele aprobă cu plăcere caracterizarea dată Italiei fasciste de un bun

scriitor, care o vede: „un câmp imens, în care milioane de oameni se antrenează în tăcere, pe pământ, pe apă, în văzduh, în școli, în biserici, în stadioane, pentru marea jertfă a vieții, pentru regenerarea rasei, pentru eternitatea latină, pentru marea bătălie care se va da mâine sau niciodată”. Insuși consideră Italia ca „o *legiune imensă, care sub semnul licitorilor se îndreaptă spre un viitor mai mare*”. Uită să ne spună însă dacă acest viitor mai mare se cucerește tot prin defensivă și simplă apărare, ori altcum.

Nici nu mai are importanță, orice vorbă liniștitoare ar spune. Rând pe rând, revenim la vechia religie a forței. Fiindcă una singură ar putea-o înlocui cu succes: puterea evangheliei. Dar pe asta nu vrem s'o ascultăm.

Înainte, dar, spre catastrofă!

Biserica și partidul lui Hitler. Se știe că partidul național-socialist, care în ultimele alegeri din Germania a câștigat un număr formidabil de voturi și deputați, are o doctrină de radicalism național și exclusivism de rasă contrar învățăturilor creștinești. Autoritățile bisericii catolice s'au văzut, deci, nevoite să ia atitudine față de exagerările grandilocvente ale lui Hitler.

„Angsburger Postzeitung” publică, mai nou, o scrisoare a Ordinariatului din Mainz, care precizează gândurile autorității bisericești în această privință. — Un paroh, în predică, a făcut atenți pe credincioși că după instrucțiunile primite dela mai mari: a) nici un catolic nu poate fi membru înscris în partidul lui Hitler, b) partizanii lui Hitler nu pot lua parte corporativ la înmormântări și alte manifestațiuni bisericești, și c.) câtă vreme un catolic este membru înscris în partidul lui Hitler nu poate fi admis la s. taine. Întrebat dacă aceste îndrumări vin într'adevăr dela autoritatea bisericească, Ordinariatul Mainz a răspuns afirmativ, motivând această atitudine cu § 24 al programului național-socialist, pe care un catolic nu-l poate accepta fără a-și nega credința în puncte esențiale. „Prin concepția lor despre religie, național-socialiștii iau atitudine dușmănoasă față de biserica catolică. De aceea adeseori, în adunări populare, oratorii repetă ideea: „Lupta noastră e îndreptată împotriva lui Iuda și împotriva Romei”. Adevărat că Hitler, în cartea sa „Mein Kampf”, are unele vorbe pline de recunoștință pentru religia creștină și întocmirile catolice, dar aceasta nu ne poate amăgi și nu ne poate face să nu vedem, că politica culturală a naționaliștilor stă în contradicție cu creștinismul catolic”.

Concurs

Se deschide concurs pentru complinirea postului de *cantor bisericesc la biserica gr.-cat. română din Beiuș*, pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Locuință în natură, care azi corespunde în bani la 20,000 Lei anual;
2. Uzufuctul alor 8 jugh. catastr. pământ cultivabil;
3. Stole îndatinate.

Intrucât cantorul ales ar ști instrui și conduce și corul bisericesc, mai primește în plus folosința alor 8 jugh. catastr. pământ cultivabil.

Doritorii de a ocupa acest post trebuie să aibă voce frumoasă, să știe precis cântările bisericești; și vor avea să-și trimită cererile înzestrate cu extras de botez, certificat de bună purtare și serviciu, cel mult până în 25 Noembrie 1930, la oficiul parohial gr.-cat. din Beiuș.

Senatul bisericesc gr.-cat. din Beiuș.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiezean a numit pe p. *Aureliu Budac Măsariu* adm. parohial la Șoimușul, pe p. *Mihail Borgovan* adm. parohial la Borsec.

— P. Ven. Ordinariat de Cluj-Gherla a numit pe p. *Alexandru Mureșan* paroh la Dobrocina, pe p. *Valeriu Giurgiu* paroh la Agriș, pe p. *Laurențiu Budu* adm. parohial la Vad, pe p. *Victor Răcășan* adm. parohial la Bogdana, iar p. *Mateiu Moldovan* paroh, protopop onorar în Agriș, din motive de sănătate, a trecut în disponibilitate.

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului a numit pe p. *Gheorghe Orha* adm. parohial la Stăna și filla Bolda.

Rectificare. Termenul pentru scrierea unui manual de „Istorie bisericească”, publicat în numărul trecut (43) al gazetei noastre nu e 1 Mai ci 1 Aprilie 1931, cum s'a tipărit în col. II.

M. S. Regele mareșal al armatei. Încheierea marilor manevre regale a avut loc, în piața împodobită a Sighișoarei, în fața primului-ministru și a înalților ofițeri ai armatei, o solemnitate deosebit de impresionantă. „Neamul românesc și oastea românească” — cum spune cartea citită de ministrul armatei în fața solemnei asistențe — „drept erinos al ei de recunoștință și devotament” a rugat pe întâiul rege născut pe pământul patriei, Carol II, „Fiu și Părinte al țării, Domn și Stăpânitor al tuturor plaiurilor românești”, să primească „insemnele rangului de Mareșal”. După aceea M. S. Regele, cu onoruri asemănătoare, a înmănat insemnele aceluiaș rang de mareșal generalilor Averescu și Prezan, cu câte o „carte de mareșal” care arată vrednicile ostășești ale marilor comandanți din război pentru întregirea neamului.

Locale. Sâmbăta viitoare, sârbătoarea s. arhangheli Mihail și Gavril, va predica în catedrală p. *Octavian Modorcea*, profesor al liceului nostru de băieți.

— Miercuri, în 29 Octomvrie 1930, s'a sărbătorit și la noi, după cuviință, aniversarea nașterii M. Sale Regina Maria. În catedrală a oficiat, în fața autorităților, un Te-Deum solemn, pontificând, în fruntea unui mare săbor de preoți, Msgr. Dr. Ambroziu Chețianu, vicarul mitropoliei.

Statutul patrimoniului sacru. Gazetele din București anunță, că ministerul instrucțiunii și cultelor a primit dela Nunciatura apostolică un nou proiect al „Statutelor patrimoniului sacru catolic interdiecezan”. Adresa însoțitoare arată, că față de proiectele trecute acesta caută a simplifica pe cât cu putință posesiunea patrimoniului și exprimă nădejdea că în felul acesta va putea fi aprobat fără întârziere, pentru a nu se mai amâna o chestiune cepută încă în Decemvrie trecut.

Adunarea generală a „Astrei”. Convocată întâi pentru mijlocul lui Octomvrie, adunarea generală a „Asociației” s'a amânat pe mai târziu, la o dată când să poată participa și M. S. Regele. Această dată s'a stabilit pe ziua de 14 Noemvrie 1930, când adunarea se va ține la Caransebeș, sub auspiciile M. Sale Regelui, președintele de onoare al vechiului nostru așezământ cultural. Pe lângă strălucirea pe care o va imprumuta prezența Suveranului, adunarea atrage atențiunea tuturor celor ce se interesează de soarta mult cercetatei „Asociației” prin faptul, că în program figurează, între altele, alegerea președintelui și a noului comitet pe un period de doi ani. Este numai firesc, deci, că adunarea va fi foarte cercetată, cu toată data la care se ține nu se poate socoti cea mai potrivită.

Tocmai de aceea este inomis necesar ca participanții cari reflectează la locuință și loc la banchet să se anunțe cel mai târziu până la 8 Noemvrie c. dlui Ioan Penția, director de liceu, Caransebeș.

Vaticanul și guvernul fascist. Relațiile dintre Stântul Scaun și guvernul Italiei, pe măsură ce experiența zilnică statornicește soluțiile diferitelor probleme născute din aplicarea concordatului, devin tot mai amicale. Așa se explică faptul, că anul acesta, pentru întâia dată, a luat parte la serbările fasciste organizate din prilejul aniversării marșului asupra Romei și un cardinal. La primirea invalizilor de război în miliția fascistă și sfîșirea drapelului, cardinalul Sincero, luând cuvântul după d. Mussolini, a spus între altele: „Drapelul invalizilor de război arată tuturor Italianilor că fără sacrificii nu se poate obține nimic. Rog cerul să binecuvinteze patria noastră, pentruca Italia să devină tot mai mare, mai bogată, mai creștină și mai catolică”.

Telefonul „Unirii”

B. Cluj. Articolele dlui P. Șeicaru: „O cruciadă a sufletelor” și „De unde va porni”, deosebit de frumoase și actuale, nu ne-au scapat din vedere. Vom reține, în numărul viitor, părțile esențiale.

I. Sibiu. N'ați înțeles bine tăicul cu care „Lumina Satelor” luminează „căsătoria politică a regelui Bulgariei”. Nu-i mirare, de altfel. Se scrie pentru săteni, nu pentru D-Voastră. Cu puțin efort intelectual însă, totul va fi extrem de limpede. Citiți încă odată. Subtitlul: „Papa și-a arătat arama”. Asta vrea să zică: Papii au sarăcit; din bogățiile lor de basme nu le-a mai rămas decât doar arama. — Mai departe: „Papa și-a arătat iuima sa din prilejul acestei căsătorii”. Adevca: din ascunși și plini de taine cum erau, papii au ajuns să-și tradeze și cele mai secrete gânduri și meșteșuguri. Iată cum: „Deși legile bulgare cer, ca familia lor domnitoare să fie ortodoxă, Papa nu s'a învoit la căsătorie, decât așa dacă perechea căsătorită va da mărturisire în scris, că toți copiii ce i-ar avea, așadar și viitorul moștenitor de tron, vor fi botezați la catolică”. Ne mai pomenit! Este revoltător într'adevăr cât de încăpăținat este papa dela Roma. Să ceri așa ceva dela un ortodox! Și sa ai această îndrăzneală față de un rege! Parcă ar fi un simplu cetățean din Sibiu ori Rășinar. Pe deasupra: mai e și recidivist! Tot așa de dărz a fost un înaintaș de al lui cu Henric VIII. cel de anglicană pomenire etc. etc. Dar să perziști și în veacul XX. în aceleași principii ruginite, asta se chiamă obscuratism medieval! — După toate acestea, este cât se poate de la loc întrebarea ce și-o pune gazeta despre această căsătorie „politică”: „Oare va fi ea cu noroc?” Ba nici decât. Asta-i clar din tăicul ce se dă ceva mai sus și în care se arată urmările ei urite: Bulgariei vor sări cu războiul „în coastele fraților de sânge și de lege Sârbi”, pe cari de altă parte îi vor pomeni Italianii și peste toți Papa, despre care nu se știe dacă va adaoga la imensul său imperiu și aceste țărișoare, ori se va mulțumi cu sufletul viitorilor copii ai regelui bulgar. De-o fi una, de-o fi alta, „Lumina Satelor” va aduce, în proximal număr, dare de seamă amănunțită. Un lucru e sigur de pe acum: zilele lui Antihrist au sosit, sfârșitul e aproape!

D. București. Teoria despre „Român” și „bun Român”, pe care o găsim în „Cuvântul”, încă nu-i deplin lămurită. La tot cazul foarte interesantă. Așteptăm sfârșitul pentru a putea face convenita împărțire a cetățenilor țării în cele două tabere filozofice.

D. Teaca. Avem atâtea probleme, mari și ardente, în cari scrisul nostru poate fi folositor și competent. De ce să alergăm în tărâmurile cari nu ne privesc? Pe deasupra: când vrem să spunem prea mult, riscăm să spunem prea puțin.

Oficiul parohial. Feniș. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

C. Nădlac. Confirmăm primirea abonamentului pe o jumătate de an.

P. Domnău. Prin „U. P.” am primit abonamentul pe anul curent.

Comislunea catehetică mitropolitană

Nr. 34—1930.

Concurs

Cu termenul de 1 Aprilie 1931 se publică concurs la scrierea unui manual de „Catehism” pentru cl. III. liceală, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Manualul va ține seamă de următorul „Plan de lecțiuni”:

I. Despre credință.

Ora 1. Introducerea în catehism. Scopul omului: cunoașterea lui D-zeu, plinirea porucilor și folosirea mijloacelor harului.

Ora 2. Despre credință. Izvoarele, necesitatea și însușirile credinței.

Ora 3. Simbolul credinței. Incheietura „I: Dumnezeu și însușirile Lui. Dumnezeu în 3 persoane. Tatăl, creatorul lumii spirituale și materiale. Ingerii și demonii.

Ora 4. Crearea omului. Păcatul original și moștenirea lui. Conceperea nepătată a Precuratei Fecioare Maria.

Ora 5. Incheietura II-IV. Dumnezeu-Fiul. Insemnarea cuvintelor Isus și Hristos. Isus Hristos Dumnezeu adevărat și om adevărat. Intruparea lui Isus. Viața, propovăduirea, patimile și moartea lui Isus.

Ora 6. Incheietura V-VII. Invierea și însemnătatea invierii lui Isus. Înălțarea la cer și a doua venire a D-lui Hristos. Judecata universală.

Ora 7. Incheietura VIII. Dumnezeu-Spiritul Sfânt. Purcederea Spiritului Sfânt dela Tatăl și dela Fiul. Lucrarea Spiritului Sfânt în Biserică și în sufletele credincioșilor.

Ora 8. Incheietura IX. Intemeierea și scopul Bisericii. Constituția Bisericii: Papa, mitropolii, episcopii, protopopii, parohii, capelanii.

Ora 9. Lățirea Bisericii în Ierusalim și cetățile din Palestina. Persecuția din partea Iudeilor.

Ora 10. Creștinismul între păgâni. Ss. apostolii Petru și Pavel la Roma. Persecuțiile din partea Romanilor. Ss. martiri.

Ora 11. Biruința Bisericii asupra păgânilor și asupra ereticilor.

Ora 12. Propagarea religiei creștine între popoarele barbare. Creștinarea Românilor. Desbinarea lor de bis. Romei.

Ora 13. Bis. catolică luptă împotriva puterii lumesti și împotriva Turcilor. Biruința ei asupra dușmanilor.

Ora 14. Desbinarea produsă în Bis. prin reformă și primejdia ce amenința neamul românesc prin calvinism.

Ora 15. Unirea românilor cu bis. Romei și foloasele dobândite pe urma acestei uniri.

Ora 16. Notele adevăratei Bisericii. a lui Isus Hristos se găsec numai în Bis. catolică. Darurile cu cari a fost înzestrată Bis: infalibilitatea și perpetuitatea.

Ora 17. Incheietura. X-XII: Despre iertarea păcatelor. Sfârșitul lumii. Invierea morților. Judecata particulară. Starea sufletului după moarte. Impărțirea sfîștilor. Despre sufragii: pomeni și rugăciuni pentru cei morți.

Ora 18—21. Repetarea lecțiilor: 1—5, 6—9, 10—13, 14—17.

II. Despre porunci.

Ora 22. Datoria omului de-a împlini poruncile date de Dumnezeu. Porunca de căpetenie: Îmbirea lui Dumnezeu și a deaproapelui. Faptele de îndurare.

Ora 23. Poruncile dumnezeiești: Porunca I: Cunoașterea și adorarea lui D-zeu. Idololatria și superstiția. Cinstea sfinților, cultul icoanelor și al moaștelor.

Ora 24. Porunca II. Luarea în deșert a numelui lui Dumnezeu. Sudalma. Jurământul, sperjuriul și votul.

Ora 25. Porunca III. Repausul duminical. Viața religioasă prin deprinderi sufletești, fapte de caritate și ascultarea sfintei liturgii. Reținerea dela lucruri servile.

Ora 26. Porunca IV: Datorințele copiilor față de părinți și datorințele părinților față de fii. Datorințele inferiorilor față de superiori și invers.

Ora 27. Porunca V: Datorința de a conserva viața trupească și sufletească proprie și a deaproapelui.

Ora 28. Porunca VI și IX: Datorințele omului de a-și conserva trupul și sufletul curate de poftele și faptele de necurăție. Foloasele curățeniei și urmările necurățeniei.

Ora 29. Porunca VII și X: Oprirea oricărei păgubiri a deaproapelui. Obligamentul restituirii. Poftele de lăcomie.

Ora 30. Porunca VIII: Minciuna. Stricarea numelui bun al deaproapelui.

Ora 31. Dreptul și putearea Bisericii de a aduce legi și porunci. Poruncile bisericești. Porunca I și a II: Tim-

Reprezentanți iscusiți pot
ajunge la

EXISTENȚĂ SIGURĂ
și la câștig ridicat prin vizitarea cumpărătorilor
particulari.

Trimiteți vă rog adresa sub
„Existență sigură” la Rudolf Mosse
Cluj

purile sfinte. Anul bis. Sărbătorile miscătoare și nemișcătoare. Ciclu pascal. Sărbătorile Preacuratei Fecioare Maria și ale Sfinților.

Ora 32. Porunca III, IV și V: Posturile și ajunurile. Mărturisirea și cuminecarea pascală. Zile oprite.
Ora 33. Despre păcat. Speciile păcatelor. Ispita.
Ora 34. Despre faptele bune și despre virtuți.
Ora 35.—37. Repetiția lec. 22—25, 26—29, 30—34.

III. Despre mijloacele Harului.

Ora 38. Harul lui Dumnezeu: ajutător și sfințitor. Lucrarea lui în sufletele noastre.

Ora 39. Mijloacele harului: Sfintele sacramente, sacramentalele și rugăciunea. Sf. sacramente: noțiunea și împărțirea lor.

Ora 40. Taina Botezului și a Mirului: definiția și instituirea, materia, forma, ministrul, subiectul, efectele și ritul administrării.

Ora 41. Taina sf. Eucharistii: Instituirea și prezența reală a Domnului nostru Isus Hristos.

Ora 42. Sf. Eucharistie ca nutremânt al sufletului nostru. Pregătirea la cuminecare.

Ora 43. Sf. Eucharistie ca jertfă liturgică. Liturgiile orientale.

Ora 44. Celebrarea sf. liturgii. Locul unde se celebrează (biserica), hainele, vasele și cărțile bisericești.

Ora 45. Proscomidia. Liturgia catehumenilor și a credincioșilor.

Ora 46. Taina sf. Penitenții. Instituirea. Cerințele unei mărturisiri bune. Cercarea conștiinței.

Ora 47. Părerea de rău și propusul de îndreptare.

Ora 48. Mărturisirea păcatelor.

Ora 49. Facerea destul și indulgențele.

Ora 50. Taina sf. Maslu: definiția, instituirea, materia, forma și ritul administrării.

Ora 51. Taina sf. Preoții: definiția instituirea, materia, forma și ritul administrării.

Ora 52. Taina sf. Căsătorii: definiția, instituirea, materia, forma și ritul administrării.

Ora 53. Despre Sacramentale: binecuvântări, consacări și exorcisme.

Ora 54. Despre rugăciune: Cerințele unei rugăciuni bune.

Ora 55. Rugăciunea Domnului, Salutarea îngerească, Paraclisul, etc.

Ora 56—60. Repetiția lec. 38—40; 41—44; 45—47; 48—51; 52—55.

2. Manuscrisul, scris legibil, se va înainta comisiunii catehetice mitropolitane până la 1 Aprilie 1931, având numele autorului în plic sigilat, prevăzut cu un motto.

5. Autorul a cărui lucrare se va aproba, va primi 50% din venitul net al manualului, care se va tipări de către comisiune.

Blaș, din ședința plenară a Comisiunii catehetice mitropolitane, ținută la 27 Septembrie, 1930.

Ștefan Roșianu Prof. Dr. Augustin Tatar
președinte not. ad hoc

Doctorul I. Săroiu, medic al orașului Dieo-sân-mărtin, specializat în chirurgie, boli de femei (gynecologie), mamoș, la clinicile din Paris și Berlin. Fost intern asistent și secundar la spitalele din țară. Tratează afecțiuni gynecologice (femelești) urogenitale, gastro-intestinale, complicațiile nașterii etc. Cabinetul în str. S. Călușiu (fostă Morii) No. 4. În oricare oră din zi, sau la domiciliul bolnavului.

Nou!

Nou!

A apărut

cea mai nouă carte de rugăciuni:

„Lăudați pe Domnul“

care cuprinde toate cele necesare pentru trebuințele sufletului: Rugăciuni, Utrenia, Liturgia, Mărturisirea, Cuminecarea, Paraclisul, Vecernia, Cununia, Inmormântarea, Rozarul etc., — pusă la tipar cu aprobarea și binecuvântarea Excelenței Sale Domnului

Dr. Valeriu Traian Frențiu
Arhiepiscop român unit în Oradea

Prețul: 1 ex. format de buzunar legat în pânză 40 Lei, pentru dame legătură — lux în piele: 140 Lei. Are 236 pagini. La comandă peste 10 ex. se dă 10% rabat. M. Onorațiilor preoți li-se trimite la cerere în comision.

Se poate avea dela editor: **Cornel Dă-răbanth**, protopop on., paroh în **Arded**, jud. Satu-Mare. (800) 6—6

FLEGLER

Intreprindere de pictură și tapetare artistică. Cluj, str. Rațiu

Pictor modern de camere. Mare asortiment în specialități de tapete. Intreprinde: renovări, în stil, de biserici și castele, vopsire de locuințe și mobile, precum și lustruire cu lac.

Devize gratuite! Comande venite din provincie se execută prompt și la termen. 11—7

Inovațiune senzațională
în tehnica încălzirii!!

ZEPHIR

Consumul de combustibil al acestei sobe este de

numai
10 kgr.
lemne
în 24 ore

Randamentul sobei de 76%
adeacă valorifică mai mult de 3/4 din combustibilul ars.

Reprezentantul local:
IRINA BINDER, Blaș
Prăvălie de fierărie. (1234) 2—7

RECLAMA

este sufletul comerțului

SCHIMBAȚI

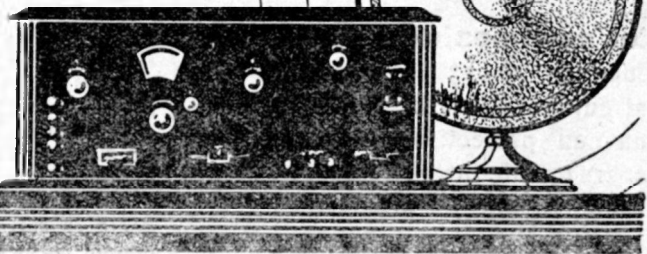
APARATUL DV. DE RECEPȚIE CU BATERII INVECHIT CU OCAZIA ACȚIUNII DE SCHIMB STANDARD CU APARATUL MODERN DE REȚEA

Standardyne

COMERCIANTUL DVS. DE RADIO IL VA DEMONSTRA GRĂTUIT ȘI VA SERVI CU DESLUȘIRI.

PLATA PRIN 12 RATE LUNARE!

ACȚIUNEA DE SCHIMB DUREAZĂ PANA LA 15. IULIE 1930

BANCA UNITĂ

pentru Industrie și Hipotecă S. A. din Sighișoara
SUCURSALA BLAȘ

acordă

Imprumuturi eftine

cu dobânzi în limitele stabilite de Banca Națională a României

123 2—4

Pentru copil e sănătate, iar pentru mamă e fericire dacă e îngrijit cu HÖFER